

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ
ΛΕΡΟΥ, ΚΑΛΥΜΝΟΥ ΚΑΙ ΑΣΤΥΠΑΛΛΙΑΣ

Μεγαλοβδόμαδο και Πάσχα στη Λέρο

«ὦ γλυκὴ μου ἑαρ,
γλυκýtατόν μου τέκνον,
πού ἔδγ σου το κάλλος;»

«Στήκετε και κρατείτε
τας παραδόσεις
ας ἐδιδάχθητε» 2 Θεσ. 2.15

ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΛΕΡΟΥ, ΚΑΛΥΜΝΟΥ ΚΑΙ ΑΣΤΥΠΑΛΛΙΑΣ κ. κ. ΠΑΪΣΙΟΥ

Αγαπητοί μου αδελφοί,

Αυτές τις Άγιες Ημέρες ως ποιμενάρχης της νήσου την καρδιά μου πλημμυρίζει το συναίσθημα της ευθύνης μου δια την εκκλησιαστική παράδοση, δια τα ήθη και τα έθιμα αυτού του ευλογημένου νησιού όπως μας τα παρέδωκαν οι πρόγονοί μας.

Αυτά τα χαρακτηριστικά του νησιού μας, εκκλησιαστική παράδοση των αγίων αυτών ημερών, ήθη και έθιμα, δηλώνουν την βαθιά προσήλωση των Λερίων στην πίστη τους και κάνουν το Λεριώτικο Μεγαλοβδόμαδο σημείο αναφοράς στον ορθόδοξο χώρο. «Στήκετε και κρατείτε τας παραδόσεις ας εδιδάχθητε».

Αφού σας ευχηθώ από τα βάθη της καρδιάς μου όπως και εφέτος γιορτάσουμε όλοι μαζί με ασπασμό αγάπης Λέριοι και Φίλοι επισκέπτες του νησιού μας, με καθαρές τις ψυχές μας, τις Μεγάλες Εορτές της αμωμήτου Πίστώς μας, τα Άγια Πάθη και την Ζωηφόρο Ανάσταση του Κυρίου και γίνουμε συνοδοιπόροι του Θεανθρώπου Ιησού, του Σωτήρος και Λυτρωτού του ανθρωπίνου Γένους, σας καλωσορίζω και σας εύχομαι καλή παραμονή στο φιλόξενο νησί της Λέρου.

Μετέυχών πατρικών

Ο Μητροπολίτης

† Ο Λέρου, Καλύμνου και Αστυπалаίας Παΐσιος

Φίλοι επισκέπτες του νησιού μας,

Με ιδιαίτερα χαρά σας καλωσορίζουμε στο γαλαζοπράσινο νησί της Παναγίας του Κάστρου, στο Ιερό Παλλάδιο των Λερίων, στην εύανδρο και αριστοτόκο πατρίδα των όπου γης Λερίων στην ωραία και ανθόσπαρτη Λέρο, στο νησί το προικισμένο με έκτακτη φυσική ομορφιά, το φορτωμένο με βαριά πολιτιστική κληρονομιά, στον τόπο με πλούσια μουσική λαϊκή παράδοση και με την ιδιόμορφη θρησκευτική ζωή.

Πρέπει φίλοι του νησιού μας να είσθε χαρούμενοι όπως και εμείς είμαστε χαρούμενοι γιατί θα έχουμε την μεγάλη ευκαιρία να γιορτάσουμε μαζί ένα «Λέρικο Πάσχα», που όσα και αν έχετε ακούσει γι' αυτό, είναι σίγουρο ότι απέχουν πάρα πολύ από την υπέροχη και ανοικτή και φιλόκαρδη πραγματικότητα που θα ζήσετε.

Η Μεγάλη Εβδομάδα στη Λέρο έχει ένα δικό της χρώμα, έχει ξεχωριστό τυπικό στις θρησκευτικές τελετές και δικά της ήθη και έθιμα, τα οποία οι κάτοικοί της αν και πέρασαν αιώνες σκλαβιάς τα σέβονται και τα τηρούν με πολύ ευλάβεια.

Μερικές από τις εκδηλώσεις αυτές έχουν επηρεασθεί από τον Φάρο της Ορθοδοξίας το Μαρτυρικό Οικουμενικό Πατριαρχείο μας και άλλες από την μεγάλη χώρα του Νείλου, όπου έζησαν οι Λέριοι λογάδες, έμποροι, και άνθρωποι του μόχθου και της βιοπάλης και τις μεταλαμπάδευσαν στον ευλογημένο τόπο τους.

Όπως και αν έχει όμως το πράγμα οι Λέριοι παρέλαβαν από τους προγόνους τους αυτό το ιδιόρρυθμο τυπικό και το ένωσαν με το δικό τους τοπικό χωρίς παραλείψεις και παρεκλήσεις και σε αυτές ακόμη τις παραμικρές λεπτομέρειές του.

Ανοικτοί και ευαίσθητοι σε θέματα ενημέρωσης και πληροφόρησης και τουριστικής ανάπτυξης του νησιού έχουμε ως πνευματική καθέδρα του νησιού την πρωτοβουλία για την έκδοση αυτού του ενημερωτικού φυλλαδίου, το οποίο διανέμεται σε όλους τους επισκέπτες του νησιού μας, με την ελπίδα ότι έτσι θα συμβάλλουμε στην διατήρηση μιας αιγαιοπελαγίτικης παράδοσης.

Με απλές γραμμές θα επιχειρήσουμε να ιχνογραφήσουμε το Μεγαλοβδόμαδο και το Άγιο Πάσχα της Λέρου.

Σάββατο του Λαζάρου

Το μεγαλοβδόμαδο στη Λέρο, την «Μάλτα του Αιγαίου», αρχίζει με το κτύπημα της πρώτης καμπάνας του Όρθρου και της Θείας Λειτουργίας στην μνήμη του φίλου του Χριστού Λαζάρου.

Μετά το τέλος της Θείας Λειτουργίας τα παιδιά παίρνουν ευχή από τον παπά και με την εικόνα του Λαζάρου γυρνάνε σπίτι-σπίτι ψάλλοντας τα κάλαντα του Λαζάρου.

«Λάζαρος θέλει αυγό... και παπούτσια να φορεί να χορεύει την Λαμπρή».

Η κάθε νοικοκυρά προσφέρει αυγά για την Εκκλησία, που θα βαφτούν την Μεγάλη Πέμπτη και θα μοιραστούν στους πιστούς τη νύχτα του Πάσχα.

Με ιδιαίτερη μεγαλοπρέπεια οι Ναοί του νησιού στολίζονται με το «κρέμασμα του βαγιού» που ιδιαίτερα φαίνεται το στόλισμα στον Ναό του Χριστού.

Αυτό το αγιοπατινιώτικο του βαγιού έθιμο κατά τους χρόνους εκείνους ήλθε από το νησί της Αποκάλυψης την Πάτμο.

Χαρακτηριστικό είναι το πλέξιμο που αρχίζει από την Κυριακή της Σταυροπροσκυνήσεως όπου με ευλάβεια κάθε ιερέας με το επιτελείο του ενώνει τα κέρατα του Σταυρού και φτιάχνει αυτό το ωραίο σύμβολο της νίκης και του θριάμβου.

Επίσης τα παιδιά παίζουν με τα βάγια πλέκουν «αλογάκια» και άλλα σχήματα και τα δίνουν με χαρά στον ιερέα, για να στολίσει το ωραίο «ψάρι» της βαϊοφόρου.

Κυριακή των Βαΐων

Την Κυριακή των Βαΐων, το πρωί, ο Μητροπολίτης τελεί Θεία Λειτουργία στον Ιερό Ναό του Σωτήρος Χριστού στον Πλάτανο της Λέρου, συμπαραστατούμενος υπό του Αρχιερατικού Επιτρόπου πρωτ. Νικοδήμου Φωκά, και ευλογεί τα βαΐα.

Μετά το πέρας της Θείας Λειτουργίας οι ιερείς σε όλους τους Ναούς του νησιού μας, μοιράζουν τα βάγια και κλάδους ελαίας στους πιστούς και όσοι πιστοί δεν πήγαν στην Εκκλησία, οι ιερείς με τα παιδιά στέλνουν την ευλογία στα σπίτια.

Το έθιμο του λαού είναι να φυλάττει τα βάγια στο εικονοστάσι για ευλογία, επίσης φυλάσσονται στα αυτοκίνητα, στα καΐκια και επίσης βάγια στέλνουν και στους ξενιτεμένους της Αμερικής, Αυστραλίας, Αιγύπτου, Ευρώπης, κλπ., οι οποίοι τα περιμένουν με λαχτάρα και τα φυλάττουν όλο το χρόνο ως κόρη οφθαλμού, αναπολούντες το ευλογημένο νησί τους.

Σε όλα τα σπίτια, την Κυριακή των Βαΐων είναι έθιμο να τρώμε ψάρι (μπακαλιάρo πλακί, τηγανητό).

Οι Ναοί του νησιού, από το μεσημέρι της Κυριακής παίρνουν όψη πένθιμη, όπου επικρατεί, κατά το πατινιώτικο τυπικό, το βυσσινί χρώμα (Αίμα Χριστού).

Τα βυσσινί, σύμβολο πένθους, κυριαρχεί παντού. Καλύμματα, άμφια, ιερά σκεύη, όλα βυσσινί. Πένθος και σεβασμός προς τον «Ερχόμενον».

Το εσπέρας της Κυριακής ο Μητροπολίτης χοροστατεί στον Ιερό Μητροπολιτικό Ναό του Ευαγγελισμού της Θεοτόκου Πλατάνου Λέρου στην Ακολουθία του Νυμφίου.

Κατανυκτική η Ακολουθία του Νυμφίου, ιδίως όταν σβήνουν τα φώτα του Ναού και ανάβουν μόνο τα κεράκια των πιστών.

«Τα πάδη
τα σεπτά
η παρούσα
ημέρα,
ως φώτα
σωστικά,
ανατέλλει
τω κόσμω».

Μεγάλη Δευτέρα

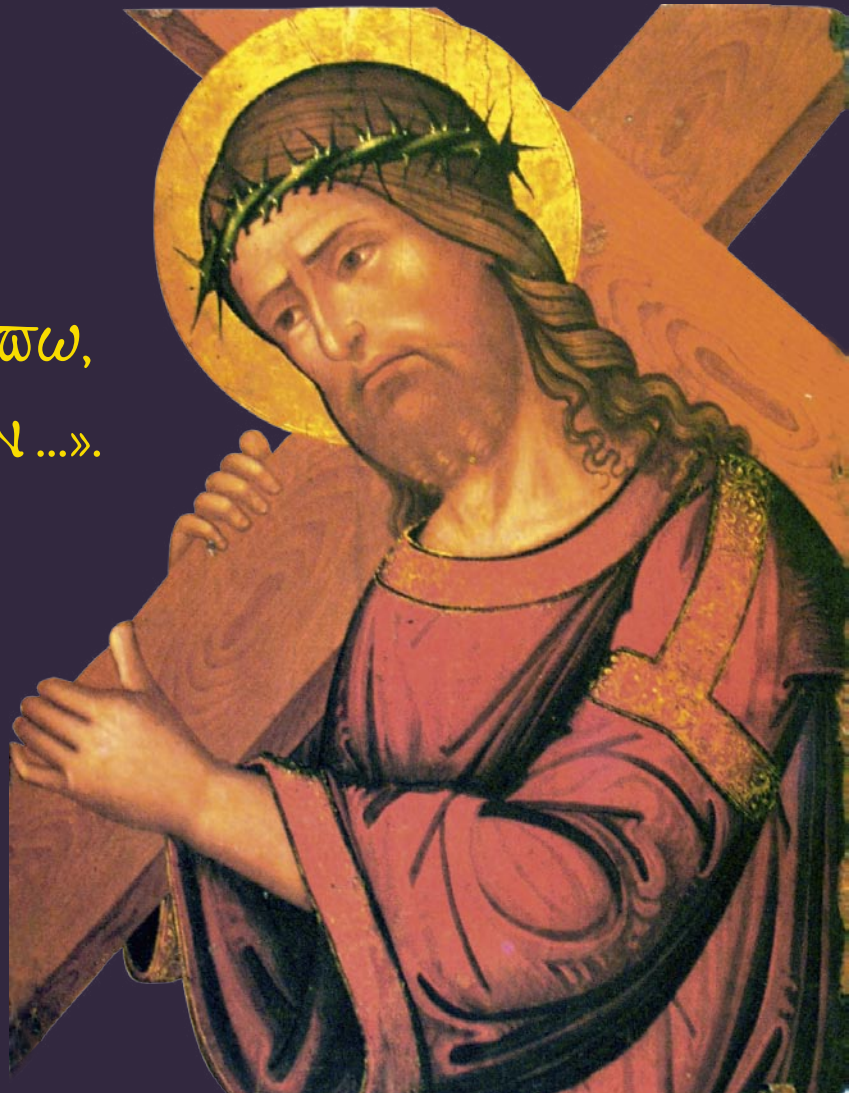

«Ἴδού ὁ Νυμφίος
έρχεται
ἐν τῷ μέσῳ
τῆς νυκτός».

Την Μεγάλη Δευτέρα, ο Μητροπολίτης χοροστατεί στον Ιερό Ναό των Αγίων Τεσσαράκοντα Μαρτύρων Αλίντων Λέρου, το πρωί κατά την Θ. Λειτουργία των Προηγιασμένων Δώρων και το βράδι κατά την Ακολουθία του Νυμφίου.

«Τον νυμφώνα σου βλέπω,
σωτήρ μου κεκοσμημένον ...».

Κατανυκτικά ψάλλουν οι ιεροψάλτες και ο εφημέριος πρωτ. Μάξιμος Λιβανός με την μελωδική και βροντερή φωνή του αποδίδοντας τα τροπάρια των Αίνων με την λέρικη χροιά.

Μεγάλη Τρίτη

«Κατεργνηθήτω ἡ προσευχή μου ὡς θυμίαμα ἐνώπιόν σου...».

Την Αγία και Μεγάλη Τρίτη, της των Δέκα Παρθένων παραβολής, της εκ του ιερού Ευαγγελίου μνείαν ποιούμεθα. Ο Μητροπολίτης χοροστατεί το πρωί στην κατανυκτική Θεία Λειτουργία στον Ιερό Ναό της Οσίας Ειρήνης Χρυσοβαλάντου, στον Δρυμόνα Λέρου.

ἀλλ' ὦ Χριστέ, μετὰ τῶν φρονίμων ἡμᾶς
συναρίθμησον παρθένων καὶ τῆ ἐκλεκτῆ σου
σύνηταξον ποίμνην καὶ ἐλέησον ἡμᾶς. ἀμήν.

Το εσπέρας στον Ὁρθρο της Μεγάλης Τετάρτης ο Μητροπολίτης χοροστατεί στον Ιερό Ναό Αγίας Μαρίνης, όπου με μεγάλη κατάνυξη η χορωδία του Ναού αποδίδει τους ὕμνους καθώς και το τροπάριο της Κασσιανής.

«Κύριε, ἡ ἐν
πολλαῖς ἀμαρτίαις
περιπεσοῦσα Γυνή...».

«ΣΕ ΤΟΝ
ΤΗΣ ΠΑΡΘΕΝΟΥ
ΥΙΟΝ,
ΠΩΡΝΗ
ΕΠΙΓΝΟΥΣΑ
ΘΕΟΝ...».

Το εσπέρας της Μεγάλης Τετάρτης σε όλες τις Ενορίες της Ιεράς Μητροπόλεως τελείται το Μυστήριο του Ιερού Ευχελαίου, αφού προηγουμένως, κατά το έθιμο, ο Μητροπολίτης μετά του Ιερού Κλήρου της Νήσου, τελεί το Ιερό Μυστήριο του Ευχελαίου στον Ιερό Ναό Αγίου Νικολάου Λακκίου.

ΜΕΓΑΛΗ ΤΕΤΑΡΤΗ

Το πρωί της Μεγάλης Τετάρτης ο Μητροπολίτης χοροστατεί στην Προηγιασμένη στον Ιερό Ναό Αγίου Φανουρίου Ξηροκάμπου Λέρου.

Εντυπωσιακή είναι η προσέλευση του κόσμου, μικρών και μεγάλων, οι οποίοι παρακολουθούν με ευλάβεια το Άγιο Μυστήριο και στο τέλος χρίζονται από τον Μητροπολίτη και στις ενορίες από τους εφημερίους.

Μεγάλη Πέμπτη

Την Μεγάλη Πέμπτη, το πρωί γίνεται ο Εσπερινός και η Θεία Λειτουργία σε όλους τους Ιερούς Ναούς.

Γεμάτες οι Εκκλησιές μας. Όλοι σήμερα θα μιμηθούν τους μαθητές του Χριστού μας. Θα λάβουν το Σώμα και το Αίμα Του.

Τοπικό έθιμο την Μεγάλη Πέμπτη, τα παιδιά από τις ενορίες του νησιού με σημαίες και λάβαρα και τραγουδώντας το «Κύριε ελέησον», βγαίνουν στους αγρούς και στις παρυφές των καταπράσινων λόφων του νησιού και μαζεύουν «λαμπρές» και με χαρές τα παιδιά τις σκορπίζουν στους δρόμους, στις πλατείες του νησιού και έξω από τους Ναούς.

Παλαιότερα το έθιμο αυτό πραγματοποιούνταν από τα νεοπα-ντρεμένα ζευγάρια της κάθε ενορίας.

Η «λαμπρή» είναι ένα φυτό αρωματικό με ωραίο ανθάκι χρώματος μώβ που ανθίζει αυτή την εποχή και συνδυάζεται με το πένθιμο των ημερών.

Από το πρωί οι Λεριές νοικοκυρές, γυναίκες και δεσποινίδες καταγίνονται με το ζύμωμα. Ζυμώνουν τα τσουρέκια και τις κουλούρες της Λαμπρής. Βασική ασχολία της ημέρας είναι και το βράσιμο, το ψήσιμο και το βάψιμο των κόκκινων αυγών.

«Σήμερον κρεμάται ἐπὶ ξύλον,
ο ἐν ὕδασι τὴν γῆν κρεμάσας...».

«...σήμερα μαύρος
ουρανόσ,
σήμερα μαύρη
μέρα...».

Τὴν Μεγάλη Πέμπτη, ὅταν τὴ νύχτα διαβάζονται τὰ δώδεκα Ευαγγέλια καὶ γίνεται ἡ περιφορὰ τοῦ Χριστοῦ, ἡ συγκίνηση τῆς λαϊκῆς ψυχῆς γιὰ τὸ θεῖο δράμα κορυφώνεται, ὅταν ὁ Ἱερεὺς με τρέμουσα ἀπὸ συγκίνηση φωνὴ ψάλλει τὸ «Σήμερον κρεμάται ἐπὶ ξύλου, ὁ ἐν ὕδασι τὴν γῆν κρεμάσας...».

Κατὰ τὸ ἔθιμο γυναῖκες καὶ δεσποινίδες μαυροφορεμένες, «ξενυχτοῦν» στὴν ἐκκλησία, «φυλάγουν καὶ μοιρολογοῦν τὸν Χριστό», ὅπως συνηθίζουν νὰ κάνουν γιὰ κάθε ἀγαπημένο τὸν νεκρό καὶ στολίζουν τὸν Ἐπιτάφιο με λαϊκό τοπικό τραγούδι καὶ μοιρολογοῦν τὸν Ἐσταυρωμένο
«...σήμερα μαύρος ουρανόσ,
σήμερα μαύρη μέρα...».

Ἡ ἐξαιρετικὴ ἱερότητα τῶν ὄσων τελοῦνται στὶς λειτουργίες τῆς Μεγάλης Πέμπτης καὶ τῆς Μεγάλης Παρασκευῆς, προσδίδει ξεχωριστὴ θεῖα δύναμη.

Ο στολισμός των Επιταφίων...

...στον Ι. Μητροπολιτικό
Ναό Ευαγγελισμού
της Θεοτόκου

...στον Ι. Ν.
του Σωτήρος Χριστού

...στον Ι. Ν. Αγίας Μαρίνας

...στο Ναό του Κάστρου

...στον Ι. Ν.
των Αγίων Σαράντα

...στον Ι. Ν. Αγ. Νικολάου

...στον Ι. Ν. Αγ. Φανουρίου

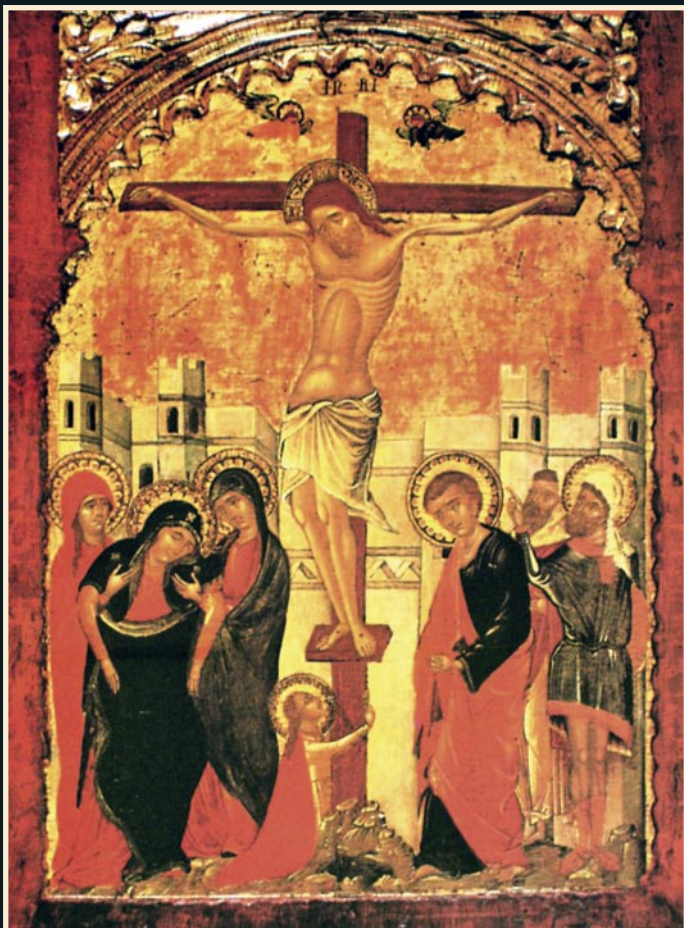
...στον Ι. Ν. Αγίας Ειρήνης

Μεγάλη Παρασκευή

...Θεός συχωρέσει σας.

Από τα ξημερώματα οι Λεριοί, άνδρες και γυναίκες, με τα θυμιατά και με λουλούδια μυρωδάτα ανεβαίνουν σιωπηλά το δρόμο των κοιμητηρίων.

Εκεί οι Ιερείς με μαύρο πετραχήλι από τάφο σε τάφο ψάλλουν τρισάγια και μακαρίζουν τους κεκοιμημένους αδελφούς μας και οι συγγενείς συνέχεια μοιρολογούν και κλαίνε λέγοντες «Θεός συχωρέσει σας».

Η καμπάνα της Παναγίας του Κάστρου κτυπά πένθιμα και στη συνέχεια όλοι οι Ναοί του νησιού με τον ξεχωριστό ήχο της καμπάνας αναγγέλλουν τον θάνατο του θείου λυτρωτού.

Βάσει του προγράμματος της Ιεράς Μητροπόλεως, την Μεγάλη Παρασκευή το πρωί στις 9:00 κτυπούν οι καμπάνες του νησιού και καλούν τους πιστούς για την Ακολουθία των Μεγάλων Ωρών και του Μεγάλου Εσπερινού της Αποκαθήλωσης.

Συγκινητική είναι η προσέλευση των Λέρικων οικογενειών στις Ενορίες τους για να παρακολουθήσουν το Μέγα Δράμα και να προσκυνήσουν τον Θεάνθρωπο Ιησού εντός του Τάφου, ψάλλοντες τον συγκλονιστικό ύμνο «Δος μοι τούτον τον Ξένον, ον η Μήτηρ ορώσα νεκρωθέντα εβόα... Ω Υιε και Θεέ μου, ει και τα σπλάχνα τιτρώσκομαι και καρδιαν σπαράττομαι, νεκρόν Σε καθορώσα, αλλά τη ση αναστάσει θαρρούσα μεγαλύνω».

Το τροπάριο αυτό κατά παράδοση ψάλλεται στους Ναούς του νησιού μας Σωτήρος Χριστού, Αγίας Μαρίας και Αγίων Τεσσαράκοντα Μαρτύρων, όπως το εδίδαξε ο αείμνηστος Μητροπολίτης Λέρου, Καλύμνου και Αστυπαλαίας κυρός Ισίδωρος.

«Ω Γλυκύ μου έαρ, Γλυκύτατόν μου τέκνον, πού έδν σου το κάλλος;».

.....

Στη 1 το μεσημέρι τελείται ο Επιτάφιος Θρήνος στην Παναγία του Κάστρου Λέρου.

Εδώ οι Λεριοί και οι Λεριές ανεβαίνουν σιωπηλά στο «Ιερό Παλλάδιο» της νήσου, μαζί με τους επισκέπτες του νησιού σιγοψάλλοντας «Ω γλυκύ μου έαρ, γλυκúτατόν μου τέκνον, πού έδου σου το κάλλος;».

.....

Στις 3 το απόγευμα πραγματοποιείται η περιφορά των Επιταφίων των Νοσηλευτικών Ιδρυμάτων του νησιού, ενώ στις 9 το βράδυ η περιφορά των Επιταφίων όλων των Ενοριών.

.....

Ντόπιοι και επισκέπτες παρακολουθούν με κατάνυξη την περιφορά των Επιταφίων.

Η Μεγάλη Παρασκευή, είναι ημέρα απόλυτης αργίας και νηστείας.

Σχεδόν ολόκληρη η μέρα, αφιερώνεται στην Αποκαθήλωση του Εσταυρωμένου και στην Ακολουθία του Επιταφίου.

Ο λαός ζει με κατάνυξη το θείο δράμα. Η έντονη του επιθυμία να συμμετάσχει στο πάθος του Κυρίου, διαφαίνεται και από κάποιες απλές, ωστόσο χαρακτηριστικές του πράξεις, τη Μεγάλη Εβδομάδα.

Είναι έθιμο στη Λέρο να πίνουν ξύδι για να δείξουν την αγάπη τους στο Χριστό, που τον πότισαν ξύδι.

Το μεσημέρι της Μεγάλης Παρασκευής, γίνεται η Αποκαθήλωση και εκτίθεται σε προσκύνημα η χρυσοϋφαντη παράσταση του νεκρού Ιησού.

Όταν νυχτώσει αρχίζει ο Όρθρος του Μεγάλου Σαββάτου «κύματι θαλάσσης», ψάλλονται τά εγκώμια «Άξιον εστί», «Η ζωή εν τάφω», «Αι γενεαί αι πάσαι», και γίνεται η περιφορά των Επιταφίων.

Εντυπωσιακή είναι η συνάντηση στην κεντρική πλατεία Πλατάνου, προ του Δημαρχιακού

Μεγάρου των τριών επιταφίων των Ενοριών της Μητροπόλεως, του Σωτήρος Χριστού και της Αγίας Μαρίνας, με την παρουσία επισήμων και του ευσεβούς λαού.

Κατά την παράδοση γίνεται η ύψωση των επιταφίων.

Οι επιτάφιοι επιστρέφουν στους Ναούς, όπου οι πιστοί περνούν κάτω από αυτούς κάνοντας ευχές και παρακαλούν το «εσφαγμένο αρνίο της αποκαλύψεως» υπέρ υγείας και θείας βοήθειας των ξενιτεμένων τους.

Η Ιερά Ακολουθία του Όρθρου του Μεγάλου Σαββάτου τελειώνει με την απόθεση του Σώματος του Σωτήρος Χριστού επάνω στην Αγία Τράπεζα και διαβάζεται η προφητεία του Ιεζεκιήλ, ο Απόστολος προς Κορινθίους «και γαρ το Πάσχα ημών, υπέρ ημών ετύθη Χριστός» και αναγιγνώσκεται το Ευαγγέλιο «τη επαύριον ήτις εστί... σφραγίσαντες τον λίθον μετά της κουστωδίας», όπου ο Ιερέυς ευλογεί τον λαόν και εύχεται «Καλή Ανάσταση» στους ντόπιους και επισκέπτες του νησιού.

Μεγάλο Σάββατο

(Σεισμός - Πρώτη Ανάσταση)

Ο Μέγας Εσπερινός και η Θεία Λειτουργία του Μεγάλου Βασιλείου, είναι η προαγγελία του μεγάλου γεγονότος της Ανάστασης.

Ο ύμνος «τον Κύριον υμνείται...», που ψάλλεται, προκαλεί ρίγη συγκίνησης στους πιστούς, οι οποίοι ανταπαντούν «και υπερυψούνται εις πάντας τους αιώνας».

Το «ανάστα ο Θεός» που ψάλλει ο ιερέυς σκορπίζοντας δαφνόφυλλα και ο μεγάλος «σεισμός» με κροτίδες από τα παιδιά και κτυπήματα των στασιδίων από τους πιστούς, δίδει το μήνυμα της Ανάστασης. Όλοι στη συνέχεια προσέρχονται στο Ποτήριο της Ζωής.

Εντυπωσιακός ο θόρυβος του «σεισμού» στην ενορία του Χριστού το πρωί του Μεγάλου Σαββάτου, έθιμο από τα χρόνια της σκλαβιάς όταν οι υπόδουλοι στους διάφορους κατακτητές Λεριοί, με αυτό τον τρόπο, αυτή την ημέρα, ετοιμάζονταν για την εθνική εξέγερση.

Το μεσημέρι στις 12 οι καμπάνες όλων των Ενοριών κτυπούν χαρμόсуна. Κροτίδες, φωτοβολίδες και χαρούμενες ευχές ενώνονται με την καταπράσινη και μυρωδάτη Λέρινη φύση, και δίδουν πλέον τον πανηγυρικό τόνο με τον κελαϊδισμό των πουλιών και την κατάκαρδη ευχή ο ένας προς τον άλλον «Καλή Ανάσταση».

Οι Ναοί πλέον αλλάζουν την αμφίεσή τους. Άμφια χρυσά στολίζονται παντού, αντικαθιστώντας την πένθιμη στρώση.

Το Άγιο φως - ἀνάστασι

Το βράδι, με ευθύνη του Δήμου Λέρου και σε συνεργασία με την Ιερά Μητρόπολη αφικνείται στο Νησί της Λέρου το Άγιο Φως στον αερολιμένα της Λέρου, με ελικόπτερο της Πολεμικής μας Αεροπορίας.

Στη συνέχεια σκάφη του Λεριακού Ομίλου Σκαφών μεταφέρουν πανηγυρικά και με τις πρέπουσες τιμές το Άγιο Φως στον κεντρικό λιμένα του Λακκίου.

Το παραλαμβάνει σε ειδική εξέδρα ο Μητροπολίτης και το μεταλαμπαδεύει στις αντιπροσωπείες των Ενοριών.

Λίγο πριν τα μεσάνυχτα, τα φώτα των εκκλησιών σβήνουν και οι ιερείς ψάλλουν «Δεύτε λάβετε φως».

Φωτοπλημμύρα οι λαμπάδες, φωτίζουν τα πρόσωπα των χριστιανών.

Στη συνέχεια οι πιστοί βγαίνουν από την εκκλησία, όπου οι ιερείς διαβάζουν το Ευαγγέλιο της Αναστάσεως και αμέσως ψάλλεται το «Χριστός Ανέστη...»

Πυροτεχνήματα και βεγγαλικά γεμίζουν τον ουρανό. Αγκαλιές και φιλιά, χριστιανική χαρά, Λεριοί και επισκέπτες ανταλλάσσουν τον αναστάσιμο χαιρετισμό «Χριστός Ανέστη».

Μετά την Ανάσταση και την Θεία Λειτουργία, αφού κοινωνήσουν το Σώμα και το Αίμα του Χριστού, οι πιστοί μεταφέρουν στο σπίτι τους το Άγιο Φως.

Στο ανώφλι της πόρτας του σπιτιού τους, κάνουν, με τον καπνό της λαμπάδας, το σχήμα του σταυρού.

Μετά ανάβουν το καντήλι και το κρατούν όλο το χρόνο.

Στη συνέχεια κάθονται στο Πασχαλινό τραπέζι τσουγκρίζουν κόκκινα αυγά, τρώνε τις μοναδικές Λέρικες τυρόπιτες, κουλούρια, τσουρέκια και την πατροπαράδοτη μαγειρίτσα.

Χριστός
Ανέστη

Κυριακή του Πάσχα

Χριστός Ανέστη!

Το πρωί της Κυριακής του Πάσχα, στον Ιερό Μητροπολιτικό Ναό του Ευαγγελισμού, τελείται από τον Μητροπολίτη και τον Ιερό Κλήρο, ο Εσπερινός της Αγάπης.

Στο Μητροπολιτικό Μέγαρο ο Δεσπότης και παπάδες του νησιού ενδύονται τα πασχαλινά άμφιά τους, και με την εικόνα της Αναστάσεως και αναμμένες λαμπάδες με ιερά πομπή πηγαίνουν στον Μητροπολιτικό Ναό Ευαγγελισμό της Θεοτόκου, όπου θα ψαλλεί ο Εσπερινός της Αγάπης και θα ακουσθεί το Αναστάσιμο Ευαγγέλιο «ούσης οψίας τη ημέρα εκείνη τη μια Σαββάτων και των θυρών κεκλεισμένων», σε πολλές γλώσσες κατά το έθος.

Μετά το πέρας του Εσπερινού της Αγάπης με πομπή ο Αρχιερέυς, ο Ιερός Κλήρος οι άρχοντες και ο λαός επιστρέφουν στο Μητροπολιτικό μέγαρο, όπου ο Μητροπολίτης μοιράζει το κόκκινο αυγό και εύχεται όπως ο Αναστάς Κύριος πλημμυρίζει στις καρδιές όλων μας το ανέσπερο φως της Αναστάσεώς Του.

Η ημερομηνία εορτασμού του Πάσχα, καθορίστηκε από την Πρώτη Οικουμενική Σύνοδο της Βιθυνίας στη Νίκαια, το 325 μ. Χ. Αποφασίστηκε να γιορτάζεται την πρώτη Κυριακή μετά την πανσέληνο της εαρινής ισημερίας και μετά το Πάσχα των Ιουδαίων.

Νέα εβδομάδα του Πάσχα στην Λέρο

«ὦ πανύμνητε μήτερ,
ἡ τεκούσα τῶν πάντων αγίων
αγιώτατον λόγον...»

Νέα Τρίτη στον Ι. Ναό Σωτήρος Χριστού

Την Παρασκευή της Διακαινησίμου, κατά το έθιμο του νησιού, τελείται στην Ι. Μονή της Παναγίας του Κάστρου η Θ. Λειτουργία και ακολουθεί, στο Αρχονταρίκι της Μονής, το κέρασμα στο οποίο οι προσκυνητές, ντόπιοι και επισκέπτες του νησιού, απολαμβάνουν τον μοναστηριακό καφέ τους και παίρνουν ευλογία από τον ιερέα το κόκκινο αυγό, ενώ αναστάσιμα κτυπούν οι καμπάνες της Παναγίας στα «πεντένια» του Κάστρου, και διαλαλούν στην ανθισμένη φύση μαζί με το κελάδημα των πουλιών το «Χριστός Ανέστη».

Τη Νέα Τρίτη στον Ι. Ναό Σωτήρος Χριστού ο Μητροπολίτης χοροστατεί στην Πασχαλινή Θεία Λειτουργία και στη συνέχεια με αναμμένες τις λαμπάδες λιτανεύονται περίξ του Ναού οι Εικόνες του Χριστού και της Παναγίας και στη Φιάλη τελείται Αγιασμός «εις αγιασμόν οίκων, προς πάσαν οφέλειαν επιτήδειον».

Πασχαλινές λειτουργίες τελούνται επίσης σε όλες τις Ενορίες και στα εξωκκλήσια του νησιού, όπου μετά το πέρας της Θ. Λειτουργίας προσφέρεται ο πατροπαράδοτος καφές με την λέρική τυρόπιτα και το κόκκινο αυγό.

Λέρος

Η φιλοξενία πατροπαράδοτη στη Λέρο, στο νησί της Άρτεμης το πάλαι και νυν στο νησί της Κυράς της Παναγιάς.

Οι Λέριοι με τον δικό τους τρόπο, πάντα φιλόξενοι, γιορτάζουν το Πάσχα με συγγενείς και φίλους με το φουρνιστό - γεμιστό κασίκι, μυζήθρα λέρικη, κόκκινο αυγό, και κρασί γλυκό, τραγούδια και χορούς και «τρακατρούκες».

Τα ξενοδοχεία του νησιού έτοιμα για φιλοξενία και τα εστιατόρια και οι ταβέρνες σε κάθε γωνιά του νησιού με τις ελκυστικές μυρωδιές, την ημέρα αυτή έχουν την τιμητική τους.

Οι ξενοδόχοι και οι ταβερνιάρηδες καλωσορίζουν τους επισκέπτες του νησιού με ένα ποτήρι κρασί και οι οποίοι επισκέπτες απολαμβάνουν την πλούσια λέρικη κουζίνα με ένα πλατύ χαμόγελο αγάπης Χριστού που το καλεί η ημέρα.

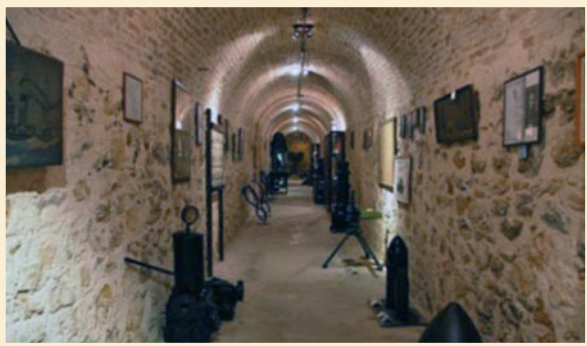
Μουσεία Λέρον

Λαογραφικό Μουσείο
Πύργου Μπελλένη (Άλιντα)

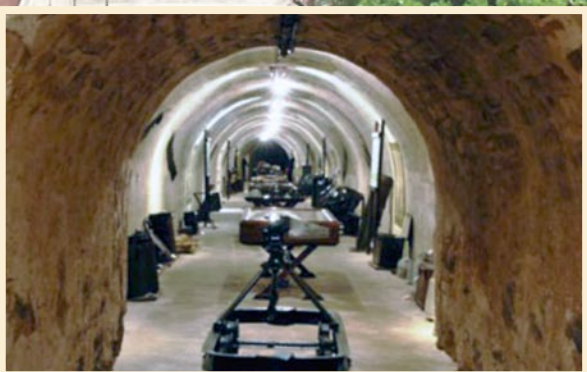
Αρχαιολογικό Μουσείο Λέρου
(Αγία Μαρίνα)

Πολεμικό Μουσείο –
Τούνελ Μερικιάς (Λακκί)

Εκκλησιαστικό Μουσείο
Παναγίας Κάστρου

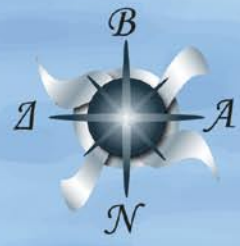

Ν. ΤΡΥΠΗΤΗ

Ν. ΣΤΡΟΓΓΥΛΗ

Ν. ΑΡΧΑΓΓΕΛΟΣ

ΑΓ. ΚΙΟΥΡΑ

ΠΑΝΩ ΖΥΜΗ

ΠΑΡΘΕΝΙ

ΠΛΕΦΟΥΤΗΣ

ΟΡ. ΚΛΕΙΔΙ

ΚΑΤΩ ΖΥΜΗ

ΟΡ. ΚΑΣΤΕΛΛΙ

ΑΓ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ

ΚΡΥΦΟΣ

ΚΑΜΑΡΑ

ΑΛΙΝΤΑ

ΑΓ. ΜΑΡΙΝΑ

ΓΟΥΡΝΑ

ΚΑΣΤΡΟ

ΑΣΠΡΗ ΠΟΥΝΤΑ

ΚΑΤΑΚΡΩΤΗΡΙ

ΑΓ. ΙΣΙΔΩΡΟΣ

ΚΡΙΘΩΝΙ

ΠΛΑΤΑΝΟΣ

ΠΑΝΤΕΛΙ
ΒΡΟΜΟΛΙΘΟΣ

ΔΡΥΜΩΝΑΣ

Ν. ΑΓ. ΚΥΡΙΑΚΗ

ΛΑΚΚΙ

ΠΑΤΕΛΛΑ

ΟΡ. ΤΣΙΓΓΟΥΝΑΣ

ΤΕΜΕΝΙΑ

Κ. ΛΑΚΚΙΟΥ

ΛΕΠΙΔΑ

Ν. ΠΗΓΑΝΟΥΣΑ

ΚΑΤΣΟΥΝΙ

ΞΗΡΟΚΑΜΠΟΣ

ΚΑΤΑΒΑΤΗ

ΔΙΑΠΟΡΙ

ΜΑΥΡΟΣ ΚΑΒΟΣ

Ν. ΒΕΛΟΝΑ

ΓΛΑΡΟΝΗΣΙΑ

Ν. Λέρος

Πώς θα έρθετε στην όμορφη Λέρο

Με πλοίο

Η Λέρος ανήκει στο Βόρειο συγκρότημα των Δωδεκανήσων κάτω από το Ιερό Νησί της Πάτμου.

Επικοινωνεί με την υπόλοιπη Ελλάδα μέσω των λιμένων του νησιού Λακκίου και Αγίας Μαρίνας από Πειραιά (180 ν. μίλια), ενδωδεκανησιακά από Ρόδο, Σύμη, Κω, Κάλυμνο, (90 ν. μίλια), από Σάμο, Αγαθονήσι, Αρκιοί, Πάτμο, Λειψοί, με τα πλοία της γραμμής και με τα Καταμαράν «Dodekanisos Pride» και «Dodekanisos Express», «Νήσος Κάλυμνος», τα ιπτάμενα δελφίνια, «Άννα εξπρές», «Κατερίνα», κ.λπ.

Για πληροφορίες:

Λιμεναρχείο Λέρου: 2247022224

Πρακτορείο Ν. Καστή: 2247026000

Πρακτορείο Ν. Γρύπιλλου: 2247022154,
2247024000

Με αεροπλάνο

Η Ολυμπιακή αεροπορία πραγματοποιεί δρομολόγια από την Αθήνα προς το νησί μας, καθώς και ενδωδεκανησιακά από Ρόδο, Κω, Λέρο, Αστυπάλαια και αντιστρόφως.

Για πληροφορίες: 2247022777, 2247022844

Χρήσιμα τηλέφωνα:

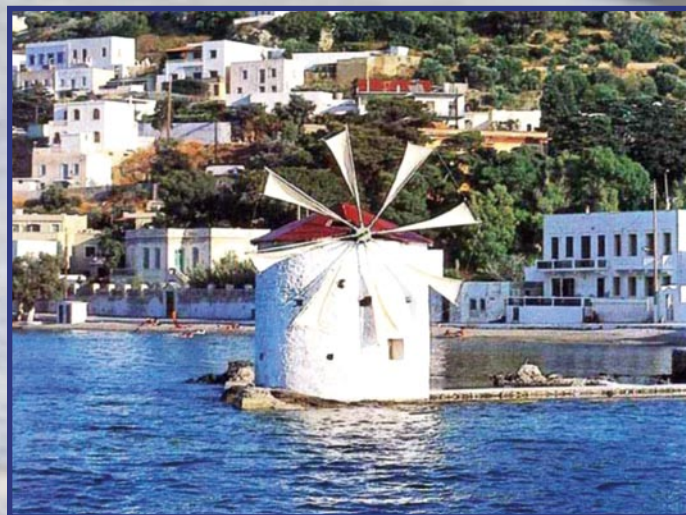
Ι. Μητρόπολις: 2247023211

Δήμος Λέρου: 2247023711

Α.Τ. Λέρου: 2247022222, 2247022221

Νοσοκομείο: 2247023300

Ταξί: 2247023070, 2247022550

Χριστός Ανέστη

Με την ευγενική χορηγία των:

Επαρχείο Καλύμνου (www.ep-kalymnou.nad.gr)

Δήμος Λέρου (www.leros.gr)

"Crithoni's Paradise" Αφοί Ασβεστά (www.crithonisparadise.gr)

"Marilen" Δ. Καρανικόλας (www.marilen.gr)

«Χρυσούλα» Εμμ. Κουμπάρος (www.chrisoula.gr)

"Aegean Travel" Πρακτορείο Ν. Καστή (www.aegeantravel.gr)

"Leros Travel" Πρακτορείο Ν. Γρύμπιλλου (www.lerostravel.gr)

Πανελλήνια Ένωση Λερίων (www.lerosgr.gr)